Вип. II. Р. 1909. Ч. 38.

ХРОНІКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Справоздане за місяці: січень — цвітень.

Засіданя Виділу.

I зас. дня 3 марта.

1) Принято до відомости, що краєвий Сойм підвисшив річну субвенцію Товариству на 14.000 кор. і то не лише на 1909 р., але (ex post) і на 1908 р. Наслідком того вибрано другу рату субвенції за 1908 р. в сумі 8.000 кор. 2) Принято до відомости, що Міністерство просвіти признало Товариству

в 1908 р. 8.000 кор. субвенції, які вибрачо аж по інтервенції послів, бо Товариству не прислано повідомленя про неї, хоч воно ще в вересни внесло було дотичне письмо. На 1909 р. признано 12.000 кор., про що повідомлено Товариство зараз і субвенцію вже вибрано. Підмог на спеціяльні наукові цїли не признано. 3) Принято до відомости, що дирекція полїції відіслала вже свою опінїю на прихильне подагодженє дозволу збираня складок на памятник Т. Шевченка. 4) Принято до відомости, що Руська Бесїда" в Чернівцях прислала листи до О. Федьковича для опублїкованя, які по скопійованю будуть їй звернені. 5) Постановлено віднести ся до львівської „Просьвіти" з відповідним представленем у справі друку творів О. Федьковича, М. Вовчка і Ст. Руданського в „Руській письменности". 6) Принято до відомости, що вийшли з друку: а) Записки, т. 86. б) Збірник мат. прир. лїк. секції, т. 12. в) Хронїка, ч. 35-36. г) Chronik, ч. 33 34. 7) Поручено секретареви предложити на найблизше засїданє проєкт зміни тих точок статута, які мають бути предложені загальним зборам. На речинець зборів визначено половину мая. 8) Постановлено одну шафу в музеї відступити на переховане фоноґрамів, яких вибором і законсервованем займеть ся д. Ф. Колесса. 9) Принято до відомости цїни моделїв гуцульської будівлї та постановлено замовити ще бойківські, а крім того закупити два гуцульські і два бойківські одяги на манекіни. 10) Ухвалено дати комплет видань „Церковному Музееви" у Львові в замін за 23 старі друки. 11) Принято трьох нових членів. 12) Відчитано запросини „Société d' Anthropologie de Paris" до участи в ювилею 50-лїтнього істнованя і постановлено взяти участь, евентуально висилкою делеґата.

II зас. дня 17 марта.

1) Секретар предложив ті точки статута, які належить предложити загальним зборам для зміни. Ухвалено: а) До §. 3. додати точку 7: „Удержуванє Академічного Дому для бідних студентів". б) До §. 5 точку з: „З реальностий". в) В §. 41 замість першої стрічки вложити слова: „Всякі спори, повсталі з відносин у Товаристві, з виїмком зазначених у §. 29 і 38, точка 9, рішає мировий суд" і далї без зміни. 2) Відчитано

письмо „Общества Любителей Россійской Словесности“ у Москві і постановлено взяти участь у відкритю памятника Миколї Гоголеви в Москві, що буде 9 мая с. р. На делеґатів Товариства постановлено просити його дійсних членів: доц. Олекс. Грушевського і проф. А. Кримського. 3) Принято до відомости, що Губерн. Земська Управа в Полтаві прислала справозданє про стан будови памятника Т. Шевченка в Київі, інструкцію для членів комітету будови і повідомленє, що Товариство може вибрати делеґата до комітету будови наслїдком того, що відступило на памятник поверх 1000 рублів. Вибрано делеґатом проф. М. Грушевського і постановлено повідомити про се управу і головний комітет. 4) Принято до відомости, що намісництво дозволило Товариству збирати складки в краю на памятник Т. Шевченка в Київі до кінця 1909 р. при помочи друків і відозв, а з виключенєм квести. 5) Принято двох нових членів. 6) Принято до відомости почтове розпорядженє що до висилки оправних книжок до Росії (в пачках) і поясненя дані в Дирекції почт д. В. Козловському в справі висиланя перепасок. 7) Постановлено подякувати д. О. М. за дар 100 рублів на академічний фонд та д-ру Ст. Федакови за дар 200 кор. на „Акад. Дім“. 8) Принято до відомости стан продажі книжок у київській книгарні. 9) Проф. М. Грушевський предложив справу надрукованя діялектольоґічного квестіонаря д. Е. Тимченка. Постановлено повідомити автора, що його праця може друкувати ся під тими самими умовами, що всї инші.

III зас. дня 24 марта.

1) Голова предложив просьбу археоґр. комісії, щоб Виділ признав покритє на її надзвичайні публїкації, яку треба випустити супроти призбираня більшого числа матеріялів. Просьбу принято прихильно. 2) Принято до відомости, що вийшли: а) Записки, т. 87. б) Студії з поля суспільних наук і статистики, т. І. 3) Признано д. Василеви Панейкови, кандид. прав у Львові, 300 кор. підмоги на продовженє наукових студій. 4) Делеґовано д. В. Козловського, як відпоручника Товариства, на відкритє біблїотеки тов. „Просьвіти“ для публїки.

IV. зас. дня 19 цвітня.

1) Принято до відомости справоздане з діяльности Виділу і секцій та рахункові за попередний рік і ухвалено надрукувати їх у „Хроніці". 2) Затверджено реґулямін бібліотеки і постановлено надрукувати його в „Хроніці". 3) Принято проґраму загальних зборів, які визначено на 12 мая, на 4 год. по полудни. 4) Принято до відомости, що вийшов „Укр.-руський Архів", т. IV. 4) Упрошено д. М. Мочульського, щоби зреферував на дальшім засіданю справу державного обезпеченя функціонарів Товариства.

Засїданя секцій.

Засїданя історично-фільософічної секції.

I. зас. дня 28 лютого.

1) Проф. М. Грушевськкй предложив другу частину „Історії України-Руси“, т. VII, яку ухвалено друкувати в „Збірнику“ секції. г) Д. Вас. Герасимчук предложив працю п. н. „Виговщина і гадяцький трактат“, над якою відложено дискусію до дальшого засїданя.

Зміст працї проф. М. Грушевського:

Друга половина VII тому Історії України-Руси присвячена історії українського житя в першій четвертині XVII в. в звязку з історією козаччини, як головного речника українсько-національного житя в тім часї. Вияснюєть ся той процес, як козаччина з простого побутового явища переходить в ролю могутного соціяльного і національного чинника, і в дальшім слїдить ся, з одного боку процес неустанного зросту козаччини й еволюцію відносин до правительства Польщі і всього її укладу з другого — сучасні культурні, національні змаганя української суспільности, та участь в них козаччини. Огляд сей кінчить ся кампанїєю 1625 р. (Куруківською).

Зміст працї д. В. Герасимчука:

На вступі висловлює автор погляд, що Хмельниччина не була собі припадковим фактом, не була отже революцією, викликаною йно з особистих мотивів самого Хмельницького, але зрілим дїлом цїлого народа, який стремів привернути назад давний лад і свободу. Що ся революція не осягнула своєї мети, то причина лежала в її дуже скомплїкованій формі

і в невдатнім використаню сил пробудженого народа та в недосвідчености самих проводирів. Як з початку український проводир звів до minimum великий розгін народньої енерґії, так звіяв до вузких рам і національно-державний проґрам. По думці автора, весь сей десятилїтний період борб, се тілько час проб і практики для українських політиків, з чого не удало ся зібрати Хмельницькому овочів через його передвчасну смерть. Аж його наслїдник Іван Виговський хотїв цілковито використати попереднє і старає ся яснїйше спрецизувати всї українські автономні постуляти і аж він добивав ся з усїх сил за помічю ґерманського світа, себ-то Швеції і Прус, видвигнути українське князївство в давних етноґрафічних границях. Так бодай виходило з його заключених згод і з його пертрактацій з сусїдними державами, що годились і ґарантували самостійність України. Властивий плян гетьмана нїколи не мав цїли згоди з Польщею, а противно він стремів до її цїлковитого знищеня. Гадяцький трактат був уже тільки результатом скрахованого попереднього пляну, а знищила його Москва, викликавши знану домову революцію. І Виговський в своїм меморіялї до европейських держав винує в сїм дїлї тільки Москву. Полковник Пушкар і Запорожцї, що вели сю домову межиусобицю, були тільки підкупленим оружєм московського правительства.

II. зас. дня 3 марта.

1) Переведено дїскусію над працею д. В. Герасимчука і ухвалено друкувати її в „Записках". 2) Др. О. Маковей предложив: „Кілька документів з Гуцульщини з другої пол. XVIII ст." 3) Др. В. Щурат предложив працю п. н. „До біоґрафії й писань Івана з Вишнї". Оба реферати ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст замітки дра О. Маковея:

В гуцульськім селї, в Розтоках на Буковинї, найшли ся ріжні документи з кінця 18 ого віку. Др. О. Маковей подає кілька з них, що менше-більше вяжуть ся із собою і подають образець тодїшнїх пригод у Гуцулів. Напр. син попа викрав доньку у Гуцула, а батько повінчав його у ночи. Документи інтереснї й своєю мовою і деякими подробицями.

Зміст праці дра В. Щурата:

Автор подає в статї на основі монастирських помяників (Добромильського з XVII. в. і Щеплотського з XVIII. в.) докази на те, що автор посланій не лиш походив з Судової Вишнї, але і звав ся Вишенським. Коляціонуючи його писаня оголошені з рукописий Імп. Пуб. Бібліотеки та Ів. Н. Царського з тими-ж писанями в рукописи Підгорецького монастиря, дає довгий ряд текстуальних спростовань і доповнень, з яких виходить ясно, що Підгорецька рукопись зберігла твори Ів. Вишенського в найстаршій і найпоправнїйшій формі, без пропусків, перекручень і русицизмів двох инших рукописий. Спростовуючи поданий д-ром І. Франком опис Підгорецького збірника, в якім зберігла ся й рукопись з писанями Вишенського, др. Щурат вказує й на те, що промовляє против приниманю її за авторський оріґінал.

III. зас. дня 7. марта.

1) Д. Ів. Кревецький відчитав статю дра Ів. Франка п. н. „Причинки до історії 1848 р.“ 2) Проф. М. Грушевський предложив статю д. Вяч. Липинського п. н. „Ґенерал артилерії в. кн. Руського“. 3) Висловлено бажане, щоби з нагоди 200-лїтної річницї Полтавської битви всї статї, зібрані про Мазепу і його часи протягом 1909 р., видано разом в однїй книжцї „Записок“.

Зміст праці дра Ів. Франка:

Статя написана на основі рукописних і друкованих матеріялів родинного архіва Федоровичів у Вікнї, Скалатського повіту, і складає ся з трьох роздїлів, із яких перший, головно на основі листів Олександра Гіцкевича оповідає широко про події у Львові у д. 12—25 марта 1848 р.; сї звістки доповнено виписками з инших сучасних листів і з дневника самого Івана Федоровича. У другім роздїлї з тих самих жерел подано звістки про події у Львові і на галицькім Поділю в цвітнї і маю, а в третім звістки про виборчий рух на Поділю, деякі рівночасні події у Львові і перші засїданя державного Сойму у Віднї, та перші парляментарні виступи Івана Федоровича.

Зміст праці д. В. Липинського:

В статї поданий незвісний історіографам привилей, виданий братови визначного учасника Гадяцького трактату Юрія Немирича — Степанови королем Яном Казимиром 11 червня 1659 р. на „генеральство артилерії вел. князівства Руського". Автор додав також коротку біографію й характеристику політичної діяльности ген. Степана Немирича.

IV зас. дня 14 марта.

1) Проф. М. Грушевський предложив статю Б. Бучинського п. н. „Митрополит Григорій". 2) Він же зреферував статю о. Ю. Кміта п. н. „Причинки до історії руського духовного семінара у Львові 1837—1851 рр." Обі праці ухвалено друкувати в „Записках".

Зміст праці Б. Бучинського:

Друга частина студій про церковну унїю присвячена наступникови митр. Ізидора Григорієви, а властиво переміні характеру боротьби, яка вела ся в руській церкві і в руській суспільности з приводу доконаної митрополитом Ізидором унїї з Римом. До 1457 р. ситуація була така: юридично річ беручи законним митрополитом цїлої Руси був Ізидор, який одначе не мав фактичного признаня і управи в руській церкві, за те фактичним головою її був підпираний Москвою митр. Іона не маючи одначе формального затвердженя і юрісдікції від патріярхату. Боротьба між тими двома противниками велась на догматичнім поли: унїя чи православіє? Для руського суспільства знов далеко важнїйшою була справа признаня руській церкві належних її прав у Литовсько-Польській державі, через що чисто догматичне питанє поволї відступало на заднїй плян поки зовсім не згубило ся. В 1457 р. Ізидор зрік ся митрополїї, а на його місце вибрано в Цареградї Григорія і від тепер у сім другім періодї (1457—1470 рр.) боротьба між ним і Іоною та його наступником зводить ся до питання чисто юрідичного — хто з них легальний митрополит. Остаточно Григорій, ставши з одного боку по стороні руської суспільности в її змаганях за права руської церкви в Литовсько-Польській державі, а з другого боку добувши формальне при-

знане для себе від царгородського патріярха, зістав загально признаний митрополитом і на тім закінчила ся на разї справа унії руської церкви з Римом.

Зміст праці о. Ю. Кміта:

В біблїотецї львівського духовного семінара стрінув автор акти, які головно такають ся заборони читати питомцям світські книжки і часописи, устроювати театральні представленя, а попри се впроваджують нас до внутрішнього семінарського житя в рр. 1837—51; відтак є тут справоздане ректорату про інтелектуальний та релїгійно-моральний стан питомців і про „острі", як найдокладнійші ревізії, переведені наставниками у деяких питомців. Ю. Кміт зазначує, що „навчане та ведене тодїшньої молодїжи були сього рода, що вповнї відчужували від свойого і вбивали в зароді всякий проблиск вольного духа. Треба справдї чудувати ся, коли що виднійше виринало з сеї затхлої атмосфери".

V зас. дня 19 марта.

1) Секція уконституувала ся вибравши: директором проф. М. Грушевського, заступ. дра С. Днїстрянського, секретарем д. Ів. Кревецького. 2) Вибрано трьох нових дійсних членів: а) Катерину Антоновичеву, вдову по звіснім історику. б) Миколу Біляшевського, директора город. музея в Київі. в) Олексія Шахматова члена академії в Петербурзї — і постановлено предложити їх Видїлови до затвердженя.

VI зас. дня 24 марта.

1) Др. С. Томашівський предложив збірку матеріялів о. Ю. Кміта п. н. „Народна сільська школа в Галичинї 1810—1824" і статю дра І. Свенцїцького п. н. „Шкільна освіта духовних кандидатів в рр. 1756—1788", які ухвалено друкувати в „Архіві". 2) Д. Ів. Кревецький предложив збірку матеріялів п. н. „Матеріяли до історії українського народ. шкільництва в Галичинї в 1830 - 50 рр.", які ухвалено друкувати також в „Архіві".

Зміст збірки о. Ю. Кміта:

Матеріяли Ю. Кміта вийняті з протокольних записів народньої школи в Жовтанцях, подають нам попри богато инших річий звістки про зусильні стараня і заходи поодиноких священників і повітових наставників біля закладаня шкіл, про дякоучителїв, про закладане шкіл і про збільшене фонду на них, порядок навчаня, освіту й іспити учительських кандидатів, про шкільні підручники і правила доброго писаня; подають взірцї (вельми важний документ „Взірцевий плян"), по яким школи були уладнані, а по части вислїд заходів і старань; дізнаємо ся, яке число дїтий ходило до школи в сей найгорячійший час заходів деяких людий. Бачимо байдужність, напружене й антаґонізми між населенем, шкільними засновниками й наглядачами, між дяко-вчителями, вченими по „інструкції" і тими, що не взнавали ніяких приписів, інструкцій і взірцїв. Подано теж тут два підручники методики: „Методика або правила для учителїв у навчаню дїтий в школах руських, сїльських" Василя Блоньского з р. 1820 і „Методика" Івана Лаврівського з 1837 р.

Зміст статї дра І. Свєнцїцького:

Автор подає 10 документів із 2-гої пол. XVIII ст. (1756—1788 рр.), які характеризують шкільну освіту тодїшнїх духовних кандидатів. №№ 1 - 4 — се 4 свідоцтва із відбутих теоретичних наук у Єзуїтських і Василиянських школах (у Самборі, Каменцї Под., Шаргородї й Любарі); № 5 — се свідоцтво з однорічної бакалярської практики; №№ 6 - 9 — грамоти вільности (лїбертації) для духовних кандидатів, які видали їм їх пани-дїдичі або ще в хлопячих лїтах, або вже перед самим свяченем на поручене духовних властий. Маючи такі документи, кандидат духовного стану ставав перед духовні власти і просив приняти його до свяченя. Духовна комісія, зложена з одного або кількох екзамінаторів питала кандидата з богословських предметів і видавала йому останнє свідоцтво, на підставі якого діставав духовне свячене. Взірець такого свідоцтва поданий під № 10.

Зміст збірки д. І. Кревецького:

Се збірка 20 актів, що дотикають історії українського народнього шкільництва в Галичині в 1830—1850 рр. По свойому змістови ділять ся вони на 3 групи: І. матеріяли, які характеризують лихий стан народнїх шкіл у львівській епархії в рр. 1828, 1830, 1832—1834, 1842—1843 (акти №№ 1—7); II. матеріяли, що відносять ся до історії українїзації народньоїшколи в Галичині (до сього часу на половину польської) в 1847—1850 рр. (акти №№ 1 - 5); III. акти, що дотикають укладаня й заводженя українських шкільних підручників у галицьких народнїх школах в рр. 1835—1850 (№№ 1—8).

VII зас. дня 28 марта.

1) Др. С. Томашівський предложив: а) Збірку матеріялів п. н. „Стан парохіяльних шкіл в кізлівськім деканаті львівської епархії в рр. 1819—1827". б) Збірку матеріялів п. н. „Стан парохіяльних шкіл в бережанськім деканаті львівської епархіїї в рр. 1843—1848". в) Замітку о. Ю. Кміта п. н. „Підручник методики Івана Лаврівського, 1837 р.". Ухвалено все надрукувати в „Архіві", т. IV. 2) Проф. М. Грушевський предложив першу редакцію праці пок. Б. Бучинського п. н. „Змаганя до унії руської церкви з Римом в рр. 1848—1506". Постановлено сю працю відступити укр. Науков. Товариству в Київі для його „Записок".

Зміст реферата дра С. Томашівського:

Референт предложив плян виданя матеріялів до історії галицько-руського шкільництва XVIII і XIX в. зложених із шістьох збірок. Зміст трьох із них, о. Юр. Кміта, дра І. Свєнціцького і д. І. Кревецького, наведено висше. Четверта і пята збірка (д. С. Томашівського) подають результати деканських візитацій шкіл бережанського округа 1819—1827 і 1843—1848, особливо заходи коло будови шкільних будинків; остатню частину творить підручник методики Ів. Лаврівського з р. 1837, (поданий Ю. Кмітом) як взорець тодїшнього світогляду і навіть мови.

Зміст праці Б. Бучинського:

Автор дає насамперед загальний погляд на Ізидорову унію і на ті наслідки, які принесла вона для церковного житя України й Білоруси та відносини до неї ріжних чинників. На тлї сього кроку переходить він до унїйних змагань 1498—1506 р. Широко спиняєть ся на головнім діячу їх, митр. Йосифу Болгодиновичу і на тих політично-династичних обставинах, які викликали в двірських кругах в. кн. Литовського змаганя до переведеня церковної унїї та описує періпетії сих змагань, притягаючи до характеристики становища Йосифа т. зв. лист Місаіла — автор вважає сей лист в дійсности Йосифовим.

Засїданя фільольоґічної секції.

I зас. дня 11 лютого.

1) Др. К. Студинський здав справу з граматики Павлїна Свенціцького, який передано ще для перегляду д. І. Кокорудзови. 2) Др. Осип Маковей заявив охоту взяти на себе видане дальшого тому „Укр. руської Бібліотеки", до якого ввійшли би матеріяли до біоґрафії О. Федьковича і сама біоґрафія, що принято до відома.

Зміст реферату дра О. Маковея:

Референт приняв ся зладити том матеріялів до житеписи Федьковича і на засїданю секції подав плян сего тому, при чім відчитав деякі, доси невідомі жерела (як спомини Роткеля, документ про перехід Федьковича на православіє, про його астрольоґію і т. и.). Том матеріялів має складати ся з чотирох частий: 1. листи Федьковича і до Федьковича, 2. спомини і статї про Ф-а, 3. доповненя і варіянти його писань і 4. народні пісні, зібрані Федьковичем.

II зас. дня 18 лютого.

1) Д. Іля Кокорудз здав справу з граматики Павлина Свенціцького, яку постановлено надрукувати. 2) Др. К. Студинський предложив статю д. М. Возняка „Студії над укра-

їнськими граматиками в Галичині 19 в.". 2) Д. Іля Кокоруда предложив призначену для Miscellanea замітку д. М. Возняка: До історії трупи Бачинського.

Зміст статї д. М. Возняка:

Автори українських граматик в австрійській Україні на початку 19 в. стояли на тім становищи, що їх підручники мають учити українську суспільність, як має говорити, а не реєструвати язикові факти. З такого хибного прінціпу виходило граматичне замішанє. Одним авторам хотіло ся переплести народні форми з церковно-славянськими, другим з великоруськими, третїм з польськими, ще иншим з усіми згаданими. На основі друкованого й передовсїм богатого рукописного матеріялу ілюструє автор сю боротьбу за народню мову та проти неї авторів українських граматик у Галичині 19 в.; як Левицького, Лозинського, Вагилевича, Головацького, Осадції, Дячана, Гр. Шашкевича та Партицького. До сих граматик приходять іще рукописні: Могильницького, якої поданий докладний опис, історія заміру виданя то що, одного з роду Воробкевичів (здаєть ся Якова), Малицького, Слоцького, Паславського Гаврила та Головацького Якова (скорочена граматика). Вправдї деякі автори граматик відбивали ся від зазначеного зпочатку правила (в части Лозинський, Головацький, Осадця), але першим у Галичині, що схоплюював язикові факти на папір, що дав граматику чисто-народньої мови, одівши її в фонетичну правопись, був Павлин Свєнціцький, що написав 1872 р. „Коротку Українську Мовньу", про яку також ширше говорить ся у статї. Дальші граматики: Омеляна Огоновського (1889), доси найкраща, вводить у своїм змістї народню мову, а Стоцького й Ґартнера (1893) фонетичну правопись, два чинники, які спостерігаємо у Свєнціцького декуди навіть у кращім приложеню, вже в 1872 р. Подаєм у додатку статї Могильницького „Вѣдомѣсть о рускомъ языцѣ" в значно ширшім оріґінальнім текстї від польського перекладу Набеляка та кількох документів, звязаних із граматиками кінчить автор свою статю.

Зміст замітки д. М. Возняка:

Автор подає довший лист — посланіє Карпенка-Паливоди до Юл. Лаврівського, в якім він заявив охоту вступити з жін-

кою і дочкою як добрі співучі сили до театральної дружини Бачиньского. В листі боронить Карпенко свої „твори“ перед неприхильною рецензією в „Слові“. Тому й збирає автор вістки про се, о скілько причинили ся штуки Карпенка-Паливоди до збогаченя репертуару українського театру в Галичині.

Засіданя мат. прир. лїкарської секції.

I. зас дня 15 марта.

1) Др. В. Левицький предложив статю д. Володимира Кучера п. н. „Основи електронїки“, яку ухвалено друкувати в XIII т. Збірника. 2) Поручено д. В. Ґериновичови предложити в окремій статї розвиток ґеоґрафії від 1901—1907 р. 3) Постановлено розширити рецензійний відділ Збірника і вибрано окремих референтів для поодиноких відділів наук, що входять в обсяг дїяльности секції. 4) Постановлено скликати з'їзд українських природописців для обговореня і усталеня природописної термінольоґії та українських підручників. 5) На внесене дра Ів. Раковського постановлено по переведеній дискусії заснувати при секції фізіоґрафічну комісію та упрошено внескодавця виробити для неї реґулямін. 6) Порушено гадку заснованя при музею Товариства природописного відділу і поручено делеґатови секції перевести з Виділом переговори в сїй справі.

Зміст статї д. Вол. Кучера:

Праця ся подає читачеви всї найновійші відкритя і теорії на поли наймолодшої частини фізики, яку становить саме електронїка. Складає ся з двох частий: I. Розрядженя електричні в ґазах; II. Радіоактивність. В першій части подає автор начерк явищ у рурках Ґайслера, опісля повставанє лучів катодових і їх прикмети. Дальше слїдує теорія лучів катодових з начерком електронової теорії; потім йде річ про лучі ситові і анодові. Перша часть кінчить ся трактатом про лучі Рентґена, де говорить автор про їх прикмети та їх найновійші теорії. В другій части подає відкритя радіоактивних тїл, цїхи α, β, з лучів та їх дїланя. Опісля говорить про радіоактивну еманацію та індуковану радіоактивність, як також про радіоактивність атмосфери і кори землї. Часть ся кінчить ся широкою теорією радіоактивности.

Засїданя комісий.

Засїданя археоґрафічної комісії.

I зас. дня 14 марта.

1) Проф. М. Грушевський подав до відомости справоздане зі своєї археоґрафічної поїздки до Петербурга. 2) Д. Мих. Возняк предложив загальний плян виданя писань К. Саковича, який пізнїйше подасть у детальнїйшім обробленю. 3) Постановлено віднести ся до дра Ол. Колесси з запитом, як стоїть справа із проектованим ним виданєм старих українських драм.

II зас. дня 24 марта.

1) Проф. М. Грушевський відчитує записку проф. В. Перетца в справі виданя памяток українського віршованого письменства XVII–XVIII ст.; ухвалено їх друкувати. 2) Постановлено видати в „Памятках україн. мови й лїтератури" „Тренос" та корпус староукраїнських граматик. 3) Ухвалено приймити за вихідний рік для черговання „Памяток" і „Жерел" — рік 1907. 4) Постановлено звернути ся до Видїлу з просьбою, щоби помножив число томів видавництв комісії.

III зас. дня 28 марта.

1) На внесенє проф. Грушевського, змодифіковано ухвалу археоґрафічної комісії попередного засїданя в справі черговання „Памяток" і „Жерел" так, щоби їх зрівнати по 1908 р., а на

далї що року видавати на переміну. 2) Принято пропозицію дра І. Франка, щоби в „Памятках“ видано Патерик Йосифа Тризни з р. 1649 (з рукоп. Василянського монастиря у Львові) та передруковано „Рай Мисленный“ і „Оглавленіе книгъ“. 3) Принято також пропозицію проф. М. Грушевського зладженя і виданя в „Памятках“ збірника передмов до старих друків з XVI—XVIII ст. 4) Признано кредит проф. М. Грушевському на археоґрафічні розслїди і копійованнє актів у Петербурзї.

Засїданя статистичної комісії.

І зас. дня 7 марта.

1) Проф. М. Грушевський предложив деякі доповненя й поправки до передмови збірника комісії. 2) Принято плян другого тому збірника, до якого увійдуть такі працї: а) Дра С. Дністрянського — продовженє працї „Національна статистика“ та матеріяли до статистики Галичини з початку XIX ст. б) М. Лозинського стаття про результати статистики перших парляментарних виборів загального голосованя. в) Дра С. Томашівського стаття п. н. „Критичний розгляд статистичних публїкацій з обсягу націон. статистики і шкільництва Галичини. 2) О. Назарієва — стаття про умови промислового розвитку Галичини.

Засїданя етноґрафічної комісії.

І зас. дня 25 марта.

1) На пропозицію секретаря постановлено приступити до виданя корпусу українських народнїх пісень та поробити відповідні заходи, щоби стягнути як найбільше матеріялів. Для того порішено видати коротку відозву до публїки і віднести ся окремо до деяких осіб, що могли би показати ся помічними в сїй справі. 2) Постановлено зараз розпочати переписуванє тих збірників пісень, які є під рукою і просити Видїл, аби

визначив на се потрібний кредит. Переписані пісні будуть зараз розділювати ся між ті особи, які підіймуть ся редакції окремих ґруп. 3) Ухвалено на будуче подавати при поодиноких томах усїх видань комісії короткі німецькі змісти, щоби тим способом зробити їх приступними ширшим кругам учених. 4) Постановлено приступити до союза фолькльористів (Folkloristen Forscherbund) і вибрано до нього представителем комісії д. В. Гнатюка у Львові, а його заступником дра З. Кузелю в Чернівцях. 5) Поручено закупно керамічних виробів до музея д. О. Роздольському і постановлено віднести ся до Виділу з пропозицією визначити йому на се і на докомплетоване мельодій гаївок 200 кор. 6) Президія уконституувала ся вибравши: Головою дра Ів. Франка, заст. голови дра В. Охримовича, секретарем В. Гнатюка.

Участь Товариства
в ювилею М. Гоголя.

Дня 9 мая обходжено в Москві дуже урочисто столітні роковини уродин Миколи Гоголя, при чім відслонено також виставлений йому памятник. Урядженем ювилею займало ся „Общество Любителей Росс. Словесности“, яке прислало запросини до участи в святі також Наук. Тов. ім. Шевченка. Супроти того передано на ювилей через делеґатів Товариства ось який привіт:

„Хвальному Обществу Любителей Российской Словесности при Императорскомъ Московскомъ Университетѣ“.

Наукове Товариство імени Шевченка у Львові шле свій привіт на святковання памяти Великого Сина України, творчість якого стояла в тіснім звязку з історичними традіціями української суспільности і глубоко вплинула на розвій української національної свідомости.

Українська суспільність має в живій памяти міцні і нерозривні звязи, які лучили ґеніяльного Письменника з його рідним народом і які він живо відчував, його глубоку любов до поетичної спадщини старої України і сотворені ним блискучі образи українського життя тогочасного і минулого.

Слава Великому Письменнику!

Львів, дня 1 мая, 1909.

За Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові:

Мих. Грушевський
голова.

В. Гнатюк
секретар.

Орґанізація складок
на памятник Т. Шевченка в Київі.

При кінци минулого року віднесла ся Ґубернська Земська Управа в Полтаві до Наук. Т. ім. Шевченка у Львові з просьбою, вказати їй ті особи й інституції в Галичині, які могли би заняти ся збиранем складок на памятник Т. Шевченка в Київі. Супроти того, що на збиране складок треба мати дозвіл від полїтичної управи краю та що його треба добути на одну особу чи інституцію, яка мала би право вести дальшу роботу, спросив Виділ на 13 грудня на нараду в справі зорґанїзованя складок представників усїх львівських українських товариств, які могли би справі чимнебудь допомогти, а вони поручили переведене справи Наук. Тов. ім. Шевченка. Наслїдком того внесло Товариство зараз по нарадї до Краєвої Управи просьбу на дозвіл збираня складок ось якого змісту:

Високе ц. к. Намісництво!

В недовгім часї має станути в Київі памятник найбільшого українського поета Т. Шевченка і то на дрібні складки, яких збиранем займаєть ся в Росії офіціяльна інституція, бо Ґубернська Земська Управа в Полтаві, на що дістала дозвіл від російського правительства. Т. Шевченко належить одначе до тих поетів, яких культурно-національне значіне не замикаєть ся в однїй якійсь околиці або країнї, але обіймає ввесь український народ без уваги на його полїтичні границї. Супроти того й ми Галичани чуємо себе зобовязаними взяти

участь у поставленю памятника, а Наукове Товариство імени Шевченка, маючи імя поета за патрона і уповажнене до сього иншими українськими товариствами у Львові звертаєть ся отсим до Вис. ц. к. Намісництва з просьбою дозволити йому занятн ся збиранем у Галичині складок на памятник Т. Шевченка у Київі на протяг одного року починаючи від 15 січня 1909 р.

За Виділ:

М. Грушевський **голова.** *В. Гнатюк* **секретар.**

У відповідь на сю просьбу прийшов при кінці марта дозвіл, який подаємо тут у цілости: [1])

C. k. Dyrekcya Policyi
we Lwowie.

Ч. 496/09
II.

Львів, дня 6. марта 1909.

До

Чесного Виділу наукового Товариства
ім. Шевченка
до рук голови Пана Михайла Грушевского
у Львові
ул. Поніньского Ч. 6.

Ц. к. Призидія Намісництва рескриптом з дня 27 лютого 1909 Ч. 2977/пр. уділила чесному Виділови позволеня на збиране добровільних складок в краю на будову памятника поети Тараса Шевченка в Кіїві за помоче письменних прісьб до осіб знаних з добродійности на цїли гуманітарні, інституцій фінансових і товариств просьвітних, як також за помочею відозв в руских дневниках краєвих поміщати ся маючих, на час до кінця грудня с. р. з виключеннєм квестованя від дому до дому.

Tauer.

---

[1]) Ні язикових, ні правописних поправок тексту не робимо

По одержаню дозволу видруковано зараз субскрипцийні лісти, які порозсилано на відомі канцелярії адреси і на які почали вже вплнвати жертви. (Дальші лісти висилають ся в міру того, як одержують ся нові адреси). Окрім того опубліковано в галицьких часописах отсю відозву, зладжену проф. Грушевським і приняту відпоручниками українських товариств у Львові:

Український народе Галичини!

Не маємо иншого так милого, так близького всім нам імени, як великий поет наш — Шевченко! Вдячні ми йому за те, що так горячо любив він нашу матір велику — Україну і наповнив нас любовю до неї. Не забудемо йому того, що він горячим словом своїм озвав ся за долею меншого брата, поневіряного кріпака, панського слугу, українського хлопа і зробив його чоловіком в очах своїх і чужих.

Нині настав час обявити світови, яку велику любов і честь має для свого великого поета, для пророка обновленої України весь український нарід у всїх верствах і кругах, з усїх частей української землї. В серцї України — в Київі, на тїснїйшій вітчинї нашого поета збирають ся йому поставити памятник.

Крайнїй час на те, бо за пять років минає сто лїт від дня народження Поета, і треба, щоб на той час став той перший памятник йому.

Всї части української землї, всї країни і місця, де живе наш нарід і де чути наше слово, повинні взяти як найгорячійшу участь в здвигненню того памятника, щоб був він гідний нашого Поета і гідний нашого народу.

Українські народні Товариства у Львові взивають отже всю українську людність Галичини, всїх, в кому живе дух народний, аби поспішили ся принести жертву свою на сю святу ціль. Хто може дати більше, нехай не пожалує дати на се. Хто не може дати богато, нехай дасть мало, аби лише не бракувало його між вірними синами України.

До збираня складок і завідуваня ними упросили ми Наукове Товариство імени Шевченка, яке й узискало (рескриптом Намісництва з дня 27 лютого ч. 2.977) право збираня складок дорогою письменних і друкованих відозв. До нього просимо удавати ся всїх, хто його іменем хотїв би збирати складки. Жертви на памятник можна посилати й просто на кн. 5555 Кравевого Союза Кредитового у Львові. Тих, що одноразову жертву хотїли-б заступити місячними складками, просимо згодосити ся до Науков. Тов. ім. Шевченка, ул. Супіньского. 17.

За українські народні Товариства у Львові:

М. Білецька, голова „Клюбу Русинок". — *І. Боберський*, голова „Сокола". — *Я. Весоловський*, заст. гол. „Драматичного Тов. ім. Котляревського". — *Др. А. Говикович*, заст. директора „Землї". — *Гр. Грозик*, директор „Тов. Кред. урядників і священників". — *М. Грушевський*, голова „Наук. Тов. ім. Шевченка" і „Учительської Громади". — *Др. Я. Кулачковський*, директор „Днїстра". — *Д. Кучика*, директор „Сокільського Базара". — *О. Левицький*, голова „Основи". — *В. Нагірний*, голова „Зорі". — *О. Назаріїв*, заст. голови „Академічної Громади". — *П. Огоновський*, голова „Просьвіти". — *Др. В. Охримович*, заст. голови „Народного Комітету". — *К. Паньківський*, директор „Краєвого Союза Кредитового". — *О. Ол. Стефанович*, директор „Достави". — *Др. К. Студинський*, голова „Бояна". — *Др. С. Федак*, заст. голови „Краєвого Союза Ревізийного". — *О. Ів. Чапельський*, голова „Руського Тов. Педаґоґічного". — *А. Шехович*, голова „Руської Бесїди". — *Г. Шухевичева*, предсїдателька „Труду".

Справоздане з бібліотеки

за час від 1 сїчня до 30 цвітня 1909 р.

I. Віддїл книжок.

а) Нові друки. В часї від 1 сїчня до 30 цвітня 1909 року вписано в картковий катальоґ 804 нових чисел (15378 —16182) у 977 томах і випусках; нових періодиків і томів дописано до давнїйших 716. Разом вписано в катальоґ 1693 нових томів і випусків. У бібліотечну інвентарну книгу переписано 568 чисел (11932—12500).

Для бібліотеки закуплено: книгарською дорогою 63 тв. у 71 т. і в. + збірка 413 українських переписних карт за 373·09 К.; антикварською й приватною 119 тв. у 130 т. і в. за 497·15 К: разом 182 творів у 201 т. і в. + збірка 413 укр. пер. карт за 870·24 К. З обміну з науковими інституціями, редакціями наукових журналів й приватними особами бібліотека дістала 502 т. і в. (крім часописий, яких приходило до бібліотеки 68). З дарів прибуло 1230 т., в., бр. і публ. + 1 альбом укр. переп. карт (96). Разом з купна, обміну й дарів 1933 томів, випусків, брошур і листкових видань + 1 альбом укр. пер. карт.

Дарували отсї інституції, видавництва й особи: 1) Ф. Андрусевич — 7 бр.; 2) др. Вол. Бачинський — 3 бр.; 3) К. Беднарський — 10 бр. + 123 дріб. друк.; 4) Е. Бобров — 4 бр.; 5) Л. Бучинський — 6 т.; 6) Я. Бучинський — 16 т.; 7) Хв. Ватиканська Бібліотека в Римі — 2 т.; 8) Хв. Тов. „Віра“ в Перемишлї — 14 бр.; 9) М. Возняк — 1 бр. + 4 літ.

листки; 10) Хв. Видавництво Чина Св. Вас. В. (Жовква) — 85 т. і бр.; 11) Ів. Герасимович — 1 бр.; 12) В. Гнатюк — 3 бр.; 13) Хв. Видавництво „Грім“ (Чернівці) — 9 бр.; 14) проф. М. Грушевський — 1 т.; 15) В. Доманицький — 1 бр.; 16) Хв. Дирекція укр. ґімназії в Коломиї — 1 бр.; 17) Хв. Дирекція укр. ґімназії в Тернополї — 1 бр.; 18) Хв. Дирекція II ґімн. в Чернівцях — 6 бр.; 19) Ів. Джиджора — 21 бр.; 20) Б. Загайкевич — 7 т. + 2 бр.; 21) Б. Заклинський — 16 т. + збірка дрібних друків + альбом укр. переп. карт (96); 22) К. Заклинський — 1 т.; 23) Хв. Закордонний Комітет Р. У. П. — 283 т. і бр.; 24) М. Залїзняк — 1 бр.; 25) о. М. Зубрицький — 18 паст. листів еп. Рила (1783—1787 рр.) + 17 ґуберн. і ціс. патентів кінц. XVIII в. + збірка дрібних друків 1-ої пол. XIX ст.; 26) Др. Нико Жупанић (Білгород) — 1 т.; 27) А. Ільченко — 1 бр.; 28) проф. Р. Кайндль — 4 т.; 29) П. Карманський — 1 т.; 30) С. Ковальський — 2 бр.; 31) по пок. Пл. Костецькім — 228 т., бр. і дрібн. друків; 32) В. Левинський — 2 бр.; 33) В. Липинський — 1 бр.; 34) М. Лозинський — 1 бр.; 35) інсп. Ів. Матіїв — 116 кн. „Przewodnika nauk. lit.“; 36) о. С. Матковський — 17 бр.; 37) Хв. Міністерство Торгов. Рільн. і Промислу королївства Сербії — 27 т.; 38) Хв. Народна Канцелярія — 11 бр.; 39) Хв. Видавн. „Народного Слова“ — 3 т. + 9 бр.; 40) Хв. Тов. „Народна Торговля“ — 2 бр.; 41) А. Новак (Вінніпеґ — Канада) — 1 бр.; 42) К. Паньківський — 4 т.; 43) Л. Пахаревський — 1 бр.; 44) по пок. Ст. Підручнім — 17 бр. і листк. вид.; 45) В. Поповицький — 21 бр.; 46) Ів. Процик — 2 т.; 47) Хв. Тов. „Руська Бесїда“ в Чернівцях — 16 бр.; 48) др. Іл. Свєнціцкий — 3 бр.; 49) Гр. Сьогобочний — 4 бр.; 50) Ів. Созанський — 1 бр.; 51) Е. Стебновський — 1 бр.; 52) М. Тершаковець — 1 т.; 53) Хв. Вид. „Універзальної Бібліотеки“ — 3 бр.; 54) В. Целевич — 1 бр.; 55) В. Шміґель (Київ) — „Гром. Думку“ ч. 147; 56) Др. В. Щурат 1 бр. + 1 листок; 57) М. Хавхалюк (Житомір) — „Гром. Думку“ ч. 130; 58) А. Хойнацький — 10 т.; 59) Гн. Хоткевич — 1 бр.; 60) Хв. Вид. „Червоний Прапор“ — комплет; 61) Хв. Вид. „Чорної Ради“ — 2 бр.; 62) полк. І. Янков (Болгарія) — 1 т.

До переплету віддано в часї, обнятім сим справозданем, 284 творів у 587 томах і випусках. До дублєтів відложено 255 томів, брошур і випусків.

б) Старі друки. У відділї стародруків прибуло в часї від 1. I — 30. IV. 1909 р. 95 чисел у 101 томах, а то: чужих 66 чч. у 73 тт, українських 29 чч. у 29 тт. З кінцем цвітня с. р. було отже: I церковно-славянських й українсько-білоруських стародруків — 96; II стародруків на чужих мовах — 214 у 252 томах.

Як бачимо, відділ стародруків зріс у протязї перших місяців 1909 р. навіть досить значно, коли порівнаємо число книжок у ньому при кінці минулого 1908 р., нагромаджених протягом кільканайцятьох лїт від першої хвилї заснованя біблїотеки (1893 р.). Зложило ся на се головно два факти: обмін з Церковним Музеєм у Львові й дар збірки головно польських друків XVIII ст. д. В. Кравченком із Київа. Що тикаєть ся обміну з львівським Церковним Музеєм, то на підставі порозуміня між Управою нашої Бібліотеки й Управою згаданого Музея, а також за обосторонньою згодою Видїлу Наук. Тов. ім. Шевченка й фундатора Церковного Музея митроп. А. ґр. Шептицького Біблїотека Наукового Товариства одержала 23 дублєти церковно-славянських й українських стародруків XVII—XVIII вв., оцїнених на загальну суму 640 кор. в замін за свої історичні й фільольоґічні виданя в висоті такої самої суми по номінальній вартости. Згадані 23 стародруки такі:

1) Октоих — Дермань, 1604
2) Анөологіон — Київ, 1619
3) Книга о вѣрѣ (деф.) — Київ, 1619
4) Евангеліє Учительне — Київ, 1637
5) Апостол — Львів, 1639
6) Евангеліє — Львів, 1614
7) Требник Арсена Желїборського — Львів, 1645
8) Небо Новое — Львів, 1665
9) Таблиця Невидимая сердца чловечаго — Львів, 1669
10) Служебник — Львів, 1669
11) Мир с Богом — Київ, 1669
12) Огородок Пр. Богородици — Київ, 1676
13) Псалтир (деф.) — Львів, 1688
14) Служебник — Львів, 1691
15) Анөологіон — Львів, 1694
16) Акафістник — Львів, 1699
17) Требник — Львів, 1719
18) Требник — Львів, 1720
19) Служебник (деф.) — Унїв, 1733
20) Требник — Унїв, 1739
21) Богословіє — Львів, 1752
22) Требник — Львів, 1761
23) Мартиролог — Львів, 1793.

II. Віддїл рукописний.

З початком 1909 р. приступлено до дальшого інвентаризована рукописий, які призбирали ся у протязї кількох останнїх років. До давнїйших 144 чисел дописано в перших місяцях с. р. 60 нових чисел, так що інвентар рукописного віддїлу числить нинї 204 позицій. Дальша робота коло сього віддїлу йде вже без перерви.

У тім часї збогатив ся рукописний віддїл такими новими дарами: 1) Л. Бучинський — переписка дра М. Бучинського з дром Т. Окуневським, О. Косачевою, Кистяківським, „Нарольським, Народньою Радою", ріжними редакціями, Тов. „Січ" у Віднї, дирекцією українського театру в Галичинї й ин.; 2) В. Гнатюк — 2 рукоп. („Лист Божий" з XIX ст. і копія „Praktyki Gospodarskiey" — Краків, 1796) + збірку матеріялів до історії українських церковних відносин в Америцї; 3) Б. Загайкевич — 6 рукоп. (Notitiae secretae de Professoribus Gymnasii Zbarasiensis in Circulo Tarnopoliensi siti anno 1804 diebus Maji submissae; Responsio Metropolitae r. g. Leop. adversus propositiones Archiepiscopi r. l. Leopoliensis Consistorio r. g. factas, 31. X 1838 (в справі переходу з одного обряду на другий); 3 копії привилеїв Рождественської церкви в Тернополї й ин.; 4) Б. Заклинський — 1 гектограф; 5) о. М. Зубрицький — 4 рукоп.; 6) В. Кравченко — 8 томів виписок з ріжних польських і французьких поетів і книжок поч. XIX ст.; 7) др. Ос. Маковей — 1 рукоп. [Idyotykon III. = словар з дописков ex bibl. Gr. Worobk(евича)]; 8) Ю. Мудрак — фрагмент рукоп. Евангелія XVI ст.; 9) Тов. „Січ" у Віднї — автографи ювилейного збірника; 10) др. Г. Стрипський — Евангеліє з XVII ст. (коміт. Земплин, півн.-зах. Угорщина); Проповіди Юрка Вівсяника з 1805 р. (с. Голубинне коло Сваляви, коміт. Берег); 2 співанники з Марамароша (с. Рипинне коло Воловогo).

Всім Вп. жертводавцям Управа Бібліотеки складає щиру подяку.

Важним кроком у дальшім розвою нашої бібліотеки є уложенє нового бібліотечного регуляміну, який Видїл Наукового Товариства ім. Шевченка затвердив на засїданю дн. 19 цвітня 1909 р. Дотеперішнїй бібліотечний регу-

лямін, а властиво тільки освячений традицією звичай, показав ся в практиці не вповні відповідним і наражав бібліотеку на евентуальні, а в богатьох випадках навіть на фактичні страти. Супроти того Управа Бібліотеки мусіла подумати над відповідною реформою дотеперішніх бібліотечних норм, які з одного боку — берегли-б бібліотечний книгозбір перед частими стратами й декомплетованєм, з другого — не робили значнійших трудностий нашим науковим кругам у користуваню з бібліотеки при їх наукових працях. В результаті вийшов новий бібліотечний реґулямін, уложений з одного боку — на підставі дотеперішньої практики самої Бібліотечної Управи, з другого — на підставі такого-ж реґуляміну бібліотеки ц. к. Університету у Львові. Реґулямін сей поданий в повнім тексті в додатку до сього справоздания й на сьому місци Управа Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка просить Вп. Публику, яка бажає користати зі згаданого книгозбору, щоби придержувала ся під кождим зглядом обовязуючих норм й інструкцій нового реґуляміну.

Друга важна справа на яку в часі, обнятім сим справозданєм, Управа Бібліотеки звернула свою специяльну увагу — се скомплетованє українських друків (також часописий) за давнійші роки. Редакції української періодичної преси, як і взагалі майже всі українські автори й видавці не зовсім розуміють національно-культурну вагу такої інституції, якою є одинокий нині на цілій українській етноґрафічній теріторії український науковий книгозбір — Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Українські автори й видавці взагалі не памятають про нашу бібліотеку, деякі українські редакції або відкидають a limine всі просьби, з якими до них звертає ся бібліотечна Управа, або присилають свої виданя дуже неправильно; навіть реклямації не все приносять бажаний успіх. Наслідком таких аномалій у відношеню до нашої інституції виходять такіж аномалії в бібліотечнім катальозі у відношеню до новійшої української видавничої продукції (головно українських періодичних часописий), яких Управа Бібліотеки з браку потрібних на се фондів не в силі зовсім усунути. В результаті вийде те, що будучий бібліоґраф нинішнього українського видавничого руху й будучий історик нинішнього українського національно-

культурного й суспільно-політичного житя буде приневолений шукати колись українських друкованих матеріялів поза границями нашої теріторії (пр. у надворних цїсарських бібліотеку Віднї й Петербурзї, куди всї друкарнї в Австрії, згл. у Росії обовязково мусять посилати всї свої друки, як се вже нинї має місце що до деяких українських друків з поч. XIX ст., яких нема нї в однїй краєвій бібліотецї.

Маючи перед очима таку сумну перспективу, Управа Бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка поробила цїлий ряд заходів, щоби зібрати у своїм книгозборі можливо повний комплет всїх українських друків XIX ст., без огляду на їх зміст, тенденцію, призначене й ин. — до найдрібнїйших т. зв. летючих листків включно.[1]). І заходи бібліотечної Управи, що тикаєть ся галицьких неперіодичних видань, увінчують ся з кождим днем чим раз більшим успіхом; при помочи антикварських закупів і при підмозї деяких, на жаль нечисленних, одиниць, що передають у бібліотеку свої приватні книгозбори, число тих видань наближаєть ся чим раз більше до комплету. Те, чого ще не достає до такої повноти, Управа Бібліотеки виказує в окремім бібліоґрафічнім додатку (на разї за період 1801—1835 рр.), на що звертає спеціяльну увагу нашого загалу. Не так пощастило з нашими періодичними виданями.

---

[1]) Між ин. Управа Бібліотеки розіслала дн. 25 лютого с. р. всїм українським часописям, які читає наша інтелїґенція (в Австро-Угорщинї, Росії й Америцї) таку відозву:

„Управа Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові бажає зібрати можливо повний збір українських часописий, книжок, брошур публїкацій і т. и. зі всїх земель, де живе наш народ (Росія, Австро-Угорщина, Америка). Не маючи однак змоги стежити як слїд за цїлим українським видавничим рухом, звертаєть ся отсею дорогою до всїх Вп. українських Редакцій, Видавництв і Товариств з горячою просьбою не відмовити присилати ласкаво на адресу Бібліотеки всї свої видання без огляду на зміст і призначене. Спеціяльно Управа Бібліотеки звертаєть ся до тих Редакцій і Видавцїв, яких адреси бібліотечній Управі не знані або які до тепер не стояли з Бібліотекою в ніяких зносинах. — Адреса: Autriche, Lemberg (Львів) ул. Супїнського ч. 17. — За Управу Бібліотеки: Ів. Кревецький, Ол. Назаріїв.

Відозву сю помістили отсї часописи: Дїло (Львів) ч. 40; Буковина (Чернівцї) ч. 43; Народне Слово (Львів) ч. 178; Руслан (Львів) ч. 34; Рада (Київ) ч. 47; Канадийський Фармер (Вінніпеґ) ч 11; Наука (Унґвар) ч. 16. — На сім місци Управа Бібліотеки складає їм щиру подяку.

На поіменний письменний відклик бібліотечної Управи до редакцій українських часописий тільки не велике їх число відкликнуло ся з прихильним полагодженем справи (ходило о скомплетоване давнійших річників); більшість або звинила ся браком бажаних №№, або просто не дала ніякої відповіди. Наслідком того часописний відділ нашої бібліотеки сильно здекомплетований, головно за період 1880—1908 рр. Виказ річників і чисел поодиноких часописий, яких у бібліотеці бракує, поданий в окремім додатку до сього справоздання. Хто з Вп. читачів мав би деякі з вичислених там річників чи чисел й хотів би скомплетувати ними бібліотечну збірку, нехай вишле їх ласкаво на адрес нашої бібліотеки чи то даром, чи за відповідною винагородою. Передтим одначе, заки висилати згадані часописи, просимо в інтересі заощадження непотрібних коштів, інформувати ся листовно у бібліотечної Управи.

Так само, як з часописями й виданями XIX го віку треба поступати також зі стародруками. Одначе про сей новозорганізований відділ нашої бібліотеки скажемо докладнійше в однім із найблизших наших справоздань. Також відкладаємо на пізнійший час спеціяльні вказівки й інформації про збиране наших старих рукописних памяток.

В часі від 1. I—30. IV. визичено з бібліотеки: до дому —605 томів на 461 реверсів; до бібліотечної „Наукової робітні" — 365 томів і випусікв на 229 реверсів. Разом — 980 томів і випусків на 690 реверсів.[1]).

Управа Бібліотеки.

---

[1]) В 1908 р. в тім самім часі визичено взагалі 486 т. і в. на 366 р.

Виказ друків,

за якими шукає Бібліотека Наук. Тов. ім. Шевченка.

Хто би з Вп. читачів мав який друк, зазначений у поданім виказї й хотїв скомплєтувати ним бібліотечну збірку, нехай пришле їх (навіть на наш кошт) даром або за винагородою на адресу: Бібліотека Наук. Тов. ім. Шевченка (Львів, ул. Супінського, 17).

1801 р.

1. Лаврівськиий Ів. — Positiones ex universis disciplinis theologicis... Leopoli; 2. Empfindungen bey der Abreise des H. H. Kasimir Wohlfeil... von den Zöglingen des gr.-kath. General-Seminariums... Lemberg; 3. Петрушевич, Ст. — Wdzięczność W. i N. X. Mod. Hryniewieckiemu... We Lwowie.

1802 р.

4. Костецький Ів. — Positiones selectae.., Оломунець; 5 Сточкевич Ів. — Wiosna... Lwów.

1803 р.

6. Clarissimo... Mod. Hryniewiecki... Leopoli; 7. Кончевич I. — Kazania na święta i niedzieli.. Т. I—III. Kraków;

1804 р.

8. Ангелович А. — Ant. Angełłowicz (паст. лист з дн. 11 марта, 1804); 9. — Ant. Angełłowicz (паст. лист з дн. 3 падол. 1804); 10. Wiersz J W. J P. Ign. hr. Sp. R. Miączyńskiemu... Львів; 11. Der kleine Katechismus... Czernowitz.

1805 р.

12. Ангелович А. — Ant. Angełłowicz... (паст. лист з дн. 26 мая 1805); 13. — Kto jest powodem do wojny, Austrya czy Francya? Львів; 14. — Kto jest stroną zaczepiającą, Austrya czy Francya? Львів; 15. — List pasterski do Duchowieństwa... Львів; 19. Гарасевич Ів. — Positiones ex universis disciplinis theologicis selectae... Leopoli.

1806 р.

17. Кончевич I. — Zbiór Kazań.,. T. I—II. Kraków.

1807 р.

18. Букварь язика словенскаго.. Львів; 19. Довгович В. — Carmen hungaricum... Varadini; — 20. Oda ruthenica... Budae.

1808 р.

21. Ангелович А. — Ant. Angełłowicz... (паст. лист з дн 25 вересня 1808); 22. Лїтургія... Львів; 23. Ordnung und Ceremonien... Wien; 24. Porządek i ceremonie.. Львів; 25. Uczucie z powodu uroczystego wiazdu... W Lwowie; 26 Ѱалтырь... Львів.

1809 р.

27. Ангелович Ан. — Bemerkungen eines österr. Patrioten...; 28. — Observations d' un patriote autrichien...; 29. — Uwagi patryoty austryackiego... (два видання, одно ст. 16, друге ст. 22); 30. Довгович В. — Elegia... Tyrnaviae; 31. Інструкція... В Будинї.

1810 р.

32. Довгович В. — Epicedion...; 33. — Inscriptiones pro Castro doloris ejusdem Bacsinszky... Cassoviae:

1813 р.

34. Ангелович А. — Literae pastorales d. 3 Octobr. 1813...; 35. Левицький М. — Positiones ex universis disciplinis Theologicis selectae... Leopoli; 36. Ogłoszenie prenumeraty na polskie tłómaczenie dzieła o Teologii Pastoralnej. We Lwowie.

1814 р.

37. Тvпікъ... Львів.

1815 р.

38. Левицький М. — Mich. Lewicki... (паст. лист з дн. 8 грудня 1815); 39. Наука хрістіанская... В Будинї.

1816 р.

40. Букварь славено-русскаго языка... В Будинї; 41. Ірмологіонъ... Львів; 42. F. K. — Rys instrukcyi porządku fizycznego dła ludu... Kraków; 43. Осмогласникъ... Львів; 44. Statuta societatis presbyterorum ritus graeco-catholici galiciensium... (Відень).

1817 р.

45. Букварь.. Львів; 46. Катехизисъ.. Львів; 47. F. K. — Compendium hermeneuticae... Cracoviae; 48. Левицький Мих. — Mich. Lewicki... (паст. лист з дн. 12 червня 1817); 49. Правила школная для оучилищъ параф. (ст. 15) Львів.

1818 р.

50. Wawrzyn Kastalski.. (Львів); 51. Левицький Мих. — Mich. Lewicki.. (паст. лист з дн. 31 мая 1818); 52. Снїгурський Ів. — J. Śnigurski... (паст. лист з дн. 30 серпня 1818); 53. Oznaka najpowinniejszego uszanowania ucieszonych Galicyanów ob. grec. kat... Львів; 54. Ordnung nach welcher die feyerl. Einführung...; 55. Чувства чадъ Галицкихъ рускихъ... Львів.

1819 р.

56. Зубрицький, Д. — Rozprawa za pańszczyznę... (Rozmaitości з 1819 р.).

1820 р.

57. Зубрицький Д. — Z maksym Aureliusza (Rozmaitości з 1820 р.); 58. Кудревич Ф. — Rys historyczny wykładu pisma świętego.. (Rocznik Towarzystwa naukowego z uniwersytetem krakowskim połączonego T. V) Kraków; 59. Чинъ оутрени и вечерни... Львів.

1821 р.

60. **Зубрицький Д.** — Burgera J., Agronomia... **Перемишль**; 61. — O cenie zboża w Galicyi.. (Rozmaitości з 1821 р.); 62. — O uprawie koniczyny... **Львів**; 63. **Каталоґъ книгъ славе́но-ру́скихъ, тvпогра́фіи Ставропиґіа́нскїя... Львів**; 64. F. K. — Introductio in libros Novi Testamenti.. Cracoviae.

1822 р.

65. **Зубрицький Д.** — Burgera J., Nauka ekonomii... **Львів**; 66. І. Л. — **Оучащему ся младенчеству... (Віденъ).**

1823 р.

66. Wieniec z serc życzliwych... (**Львів**); 68. Der Pilger von Lemberg; 69. O założeniu funduszu na wsparcie wdów i sierót kapłańskich, obrządku gr. kat... **Львів**; 70. **Довгович** B. — Vilag megnézéseböl a Teremtö. Buda; 71. Tren nad grobem J. X. Mod. Hryniewieckiego... (**Львів**).

1824 р.

72. Caes. R. Buczacensis... Juventus (**Львів**); 73. **Журнал** „Tudományos Gyüjtemény з 1824 р. (**статя Довговича В.** — A tudományra szolgáló Eszrevételek).

1825 р.

74. **Зубрицький Д.** — Tedeschi A. Nauka robienia i ustawiania tak zwanych Tholardowskich konduktorów słomianych... (**Львів**); 75. **Лодій П. — Теорія общихъ правъ. С-Петербург.**

1826 р.

76. **Букварь слав.-русскаго языка. Львів**; 77. **Каталогъ книгъ слав.-рус. въ тvпогр. Інститута Ставропиґіанского... Львів**; 78. **Левицький Мих.** — Mich. Lewicki... (**паст. лист з дн. 10 цвітня 1826 р.**); 79. **Молитвы оутренныя... Львів**; 80. **Катїхїсъ малый... Львів**; 81. O odpuscie zupełnym; 82. **Труди и Записки Общества исторіи и древностей Россійскихъ при Имп. Моск. Университетѣ, ч III, кн. I. Москва.**

1827 р.

83. **Букварь языка слав.-русскаго. Львів**; 84. **Повинности подданыхъ .. Львів.**

1828 р.

85. **Лучаківський Іл.** — Theses ex disciplinis theologicis... Ш. **Відень**; 86. **Отечественная нар пісень. Львів**; 87. **Яхимович Гр.** — Liczbowanie astronomiczne... **Львів**; 88. Schematismus... cleri... **Перемишль.**

1829 р.

89. **Зубрицький Д.** — Uprawa lnu... **Львів**; 90. **Левицький Йос.** — **Оказаніє высокаго почтенія... І. Снигурскому... Львів**; 91. Czasopism naukowy Księgozbioru publ. im. Ossolińskich. R. II. **Львів**; 92. **Венелинъ Ю.** — **Древніе и нынѣшніе Болгаре... Москва.**

1830 р.

93. **Азбука великая...**; 94. **Державин Т. Р.** — **Богъ, ода... Львів**; 95. Neuestes Archiv für Geschichte... 1677... Wien; 96. **Канонъ воскресный, Львів**; 97. Schematismus... cleri... **Перемишль**; 98. **Левицький Мих.** — Mich. Lewicki... **(паст. лист з дн. 30 марта 1830 р.)**; 99. **Молитвы по св. причащеніи**; 100. **Проскомидія...**; 101. **Рука Дамаскина:.. Львів.** 102. **Книга о должностехъ подданниковъ къ Монарху... В Будині.**

1831 р.

103. Rozmaitości. **Львів**; 104. Neues Archiv für Geschichte...; 105. Czasopismo naukowe Z. nar. Ossolińskich...; 106. **Лучкай М.** — **Церковныя Бесѣды... В Будині ч. І**; 107. Schematismus... cleri... **Перемишль**; 108. **Ф. І.** — **Молітвеннік... В Будині**; 109. **Умнъ народный..**, Lemberg; 110. **Довгович В.** — Oda Saphica...; 111. **Молитва во время холери... Львів**; 112. Spis członków Instytutu Stauropigiańskiego.

1832 р.

113. Kto Lach, ma strach!..; 114. **Народная пѣснь... Перемишль**; 115. **Собраніе различныхъ молитвъ... В Будині**; 116. Schematismus... cleri... **Перемишь**; 117. **Вінковський А.** — Gegenstände der öff. Vertheidigung... Wien; 118. **Говінський М.** — Ill. Rev. D no I. Fr. Hofmann... Leopoli.

1833 р.

119. **Азбука** велнкая... Львів; 120. **Азбука** — табл. меньшая; 121. **Дщица** срецательна...; 122. **Каталогъ** книгъ сл. русск. Львів; 123. Schematismus... cleri... Перемишль; 124. **Молитвы** по св. причащенiи; 125. **Проскомидiя**; 126. **Пѣснь** за здравiє Кесаря; 127. Schematismus cleri... Львів; 128. **Букварь** языка русского... Перемишль; 129 **Фогорошiй Iв.** — Русько-оугорска їлї мадярска Грамматика... Відень.

1834 р.

130. **Канонъ** воскресный.. Львів; 131. **Катехизмъ** малый... Перемишль; 132. Czasopismo nauk. Zakł. Ossolińskich. Z. I—III; 133. Rozmaitości N. 29; 134. **Лозинський Й.** — O wprowadzeniu abecadła... Львів; 135. **Молитвы** для отрочатей. Львів; 136. **Молитвы** по причащенiи. Львів; 137. **Пѣсни** набожныя... Перемишль; 138. Schematismus... cleri.. Leopoli; 139. Schematismus... cleri.. Premisl; 140. Caes. R. Gymn. Buczacensis.. Iuventus...; 141. **Букварь**... Львів; 142. **Молитвы** оутренньня... Львів.

1835 р.

143. Ergänzungsblätter до Neuestes Archiv f. Geschichte...; 144. **Голосъ Галичанъ**... Львів; 145. **Левицький Мих.** — Mich. Lewicki... (пасг. лист з дн. 19 марта 1835 р.); 146. **Неронович Як.** — Образцы чистописанiя... Львів; 147. **Осмогласникъ**... Львів; 149. **Гимнъ Народный**.. Львів; 19 **Печальная чувствiя Львовскаго** выс. оучилища... Львів; 150. — **Печальное Слово**.. Львів; 151. — **Пѣснь** народна... Львів; 152. Schematismus... cleri... Leopoli; 153. Schematismus.. cleri... Перемишль; 154. Trauer-Andacht... Lemberg; 155. Caes. R. Gymn. Buczacensis... Iuventus .; 156. **Чинъ парастаса**... Перемишль; 157. **Чинъ** оутрени... Перемишль; 158. **Венелин Ю.** — О характерѣ нар. пѣсень у Славянъ Задунайскихъ. Москва; 159. **Малиновський Мих.** — Umrisse zu einer Geschichte d. rel. u. hier. Zustandes d. Ruthenen. Wien; 160. **Шашкевич Гр.** — Mowa podczas... żałobnego nabożeństwa.. Станиславів; 161. — Rede.. Станиславів.

Виказ часописий,

за якими шукає Бібліотека Наук. Тов. ім. Шевченка.

Хто би з Вп. читачів мав який річник або число часописи, зазначені у поданім виказі й бажав скомплетувати ним бібліотечну збірку, нехай пришле їх (навіть на наш кошт) даром або за винагородою на адресу: Бібліотека Наук. Тов. ім. Шевченка (Львів, ул. Супінського, 17).

1. **Америка:** (всї річники).
2. **Американьский Голос:** (всї річники).
3. **Американско-русскій Вѣстникъ:** (всї річники).
4. **Amerikan.-russky Viestnik:** (всї річники).
5. **Батьковщина:** Рр.; I (1879); II (1880) чч.: 12—24 III—XII (1881—1890); XV (1893); XVII (1895).
6. **Боєвий Прапор:** 1906.
7. **Буковина:** 1898 (чч. 12—31, 33); 1899;

1900 (чч. 92, 104, 127, 130, 140, 147, 153);

1901 (чч. 14, 77, 90, 108—110, 120, 121, 126—128, 135, 144—147, 151, 153 — до кінця);

1902 (чч. 6, 58, 60, 61, 83, 84, 139, 142—153);

1903; 1904 (чч. 2—6, 11, 50, 127, 133);

1905 (чч. 33, 53, 58, 61, 62—67, 69—70, 72—75, 77, 81, 94—98, 100, 107, 111, 124—126, 128—129, 138, 149, 154 — до кінця);

1906 (ч. 1—10, 12, 13, 15 - 17, 19—21, 28, 35, 40, 41, 54, 72, 86);
1907 (23—24, 47, 77, 94).

8. Вѣночекъ: (Львів) (всї річники).

9. Воля: 1904, 1905, 1906, 1907.

10. Гайдамаки: 1903 (ч. 16, 40);
1904 (ч. 65—119);
1906 (ч. 163—167, 193);
1907 (ч. 223, 225).

11. Галицкая Русь: 1891 (чч. 16, 46, 73, 90, 100, 106, 144);
1892 (чч. 168, 171, 172, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 232—263, 277).

12. Галичанинъ: 1893 (чч. 80, 81, 102, 142, 171—204, 219 220, 222 — до кінця р);
1894—1896; 1897 (чч. 2—4, 25, 26—30, 36, 50, 57, 77, 80, 84, 94, 109, 139, 144, 172, 173, 181, 188—189, 200, 206, 228 - 229, 237—238, 270, 271, 274—5, 277, 279, 282, 290);
1898 (чч. 31, 38, 39, 40, 85, 144, 202, 224—217, 229—236, 238 — до кінця р);
1899 - 1903; 1904 (чч. 21, 38, 41, 67, 70, 75, 79, 101, 118, 123—139, 174—179, 196, 241, 249, 273, 276, 284—286, 290);
1905 (чч. 76, 179—182, 187—189, 192, 197—210, 214, 234—236, 242—246, 260, 264, 275);
1906 (чч. 1, 11, 30, 37, 39, 40, 120, 125, 128, 141—143, 152, 155, 158—9, 164, 175 - 6, 187, 199);
1907 (чч. 1, 61, 70, 99, 130, 138, 140—142, 145—149, 151—158, 160—167, 169—180, 201, 218, 234, 249, 252, 261, 264, 267. 271, 275, 291).

13. Господар: (всї річники);

14. Громадський Голос: 1895—1897; 1900 (ч. 1—2, 13—15, 18—20. 23);
1902 (чч. 20 — до кінця р.);
1903—1905; 1906 (чч. 87, 89 — до кінця р.);
1907 (чч. 3, 13 -14, 16—19, 28);
1908 (чч. 1, 49, 70, 77).

15. Дзвін: Р. I. ч. 1, 41.
Р. II. ч. 1—10, 12 — до кінця.

16. Дзвінок: Р. IV, XIII.

17. Душпастырь: Р. I—IX, XII.

18. Экономичный Листокъ: 1907 (ч. 6, 8 — до кінця р.).

19. Зеркало: 1907 (чч. 22 24).

20. Жало: 1907 (ч. 6 — до кінця).

21. Канадийский Фармер: Р. I (1903); II (1904); III (1905); IV (1906); V (1907); VI (1908) чч. 4, 6, 9-12, 14—21, 25, 32—33, 44, 47, 50.

22. Листокъ (Львів): 1908 (ч. 10—12);

23. Листокъ (Унґвар): (всї річники).

24. Мета (Львів): 1908 чч. 4-5.

25. Народна Справа (Чернівцї): 1908.

26. Наука (Унґвар): 1897—1899;
1903 (чч. 18, 20—24, 26 — до кінця)
1904 (чч. 1, 6, 14—15, 31, 34, 38, 46-49, 51—52)
1905 (чч. 1, 26, 30, 32—33, 46);
1906 (чч. 1-3, 6, 23, 32, 37);
1907 (ч. 10); 1908 (ч. 15).

27. Наука (Наумовича):
Р. I (1872);
Р. IV (1875) чч. 5-7;
Р. V (1876) ч. 7, 12;
Р. VI (1877); р. VII (1878);
рр. VIII-XII; рр. XIV—XV;
рр. XVII—XVIII; р. XXI — до кінця.

28. Наше Слово: 1907.

29. Недѣля (Будапешт):
1898 (ч. 14, 29—34); 1899 (ч. 29, 31-33, 35—36);
1900 (ч. 6, 8, 9, 11, 16, 27, 28);
1901 (ч. 6); 1902 (ч. 36); 1908 (ч. 11).

30. Новий Громадський Голос:
Р. II (1905) ч. 10, 14.

31. Основа: 1907.
1908.

32. Поступъ (Ню-Йорк): рр. 1907, 1908.

33. Правда (американська): всї річники.

34. Прапор: р. I (1908).

35. Промінь: 1904 чч. 4, 17.

36. Рідний Край: 1906. ч. 20.

1907. чч. 1—8, 12, 17—52.
1908. чч. 1—17, 21, 24—26, 29—30, 33—34, 39—41.

37. Русская Воля (Перемишль):
рр. I—III. (1906—1908).

38. Русская Рада (Коломия): рр. I—XXXVII.

39. Русское Слово (Львів): 1891, 1895—1908.

40. Руска Хата: 1906.

41. Руска Рада (Чернівці): 1902, ч. 40;
1903 (чч. 23, 24, 38, 43—45);
1905 (чч. 9—12, 22—26, 28, 33, 35, 36, 40, 44, 47, 51)
1906—1908.

42. Руский Селянин (Львів): всї річники.

43. Руслан: 1903—1904, 1905 (ч. 79).

44. Свитова Зирныця:
1906 (чч. 1—13, 23, 24);
1907 (чч. 16, 25, 35, 36);
1908 (ч. 7, 19 — до кінця).

45. Свобода (американська):
1894—1895; 1899 (ч. 8); 1907 (ч. 10, 12, 32); 1908 (ч. 2—3).

46. Свобода (Львів): 1896—1899; 1901—1905; 1907 (ч. 24—27, 29—30).

47. Свѣтъ (амер.): рр. I—XII.

48. Селянська Рада: 1907, ч. 1—5.

49. Слово (Львів): 1866—76, 1878 — до кінця істнованя часописи.

50. Слово (Київ): 1907 ч. 31.

51. Слово (Вінніпеґ): всї річники.

52. Союз: 1908 чч. 2—11.

53. Хлїбороб (Чернівці): рр. I—V.

54. Хлїбороб (Лубни): 1908 ч. 2—3, 6 — до кінця.

55. Червоная Русь: (все).

56. Читальня: р. I.

Реґулямін Бібліотеки

Наукового Товариства імени Шевченка у Львові.

(Затверджений Виділом Наук. Товариства ім. Шевченка дн. 19 цвітня 1909 р.)

§. 1.

Бібліотека Наукового Товариства імени Шевченка у Львові отворена для публичного наукового користуваня цілий рік — з виїмком літнїх (15 липня — 31 серпня) і святочних (різдвяних і великодних) ферій — що дня крім недїль і руських свят лїтною порою (1 мая — 31 жовтня) від год. 3 до 6, зимовою (1 падолиста — 30 цвітня) від год. 2—5 по пол.

§. 2.

З бібліотеки можна зичити або до „Наукової робітнї", або до дому (тільки в місцї).

§. 3.

До дому не зичить ся:

а) словарів, енциклопедий, бібліоґрафічних показчиків, катальоґів, описів рукописів.

б) дорогих і рідких творів, стародруків, листкових публікацій.

в) атлясів і мап.

г) періодичних видань.

д) рукописів.

§. 4.

Хто хоче працювати в „Науковій робітні", повинен зголосити ся в тій цїли в урядових годинах у бібліотечного урядника.

§. 5.

Щоби дістати потрібні книжки, треба:

а) виписати докладно заголовок потрібної книжки (рукопису) на призначеній для сього окремій картцї;

б) виповнену картку віддати бібліотечному урядникови;

в) на один раз можна жадати найбільше 3 твори або 6 томів;

г) на $1/2$ год. перед замкненем бібліотечного льокалю книжок і рукописів не видаєть ся;

д) хто хоче користати з книжки в „Науковій робітнї", повинен виповнити докладно малий реверс і віддати його бібліотечному урядникови;

е) хто хоче користати з тої самої книжки на другий день, повинен виповнити малий реверс, вложити його до книжки й віддати бібліотечному урядникови до переховання; така книжка переховуєть ся тільки 3 днї;

ж) хто хоче позичити книжку до дому, повинен виповнити власноручно більший реверс і подати його разом з книжкою бібліотечному урядникови.

§. 6.

Без спеціяльного дозволу бібліотечної Управи не вільно оголошувати друком рукописів Бібліотеки нї в повнім текстї, нї в більших ексцерптах.

§. 7.

В „Науковій робітнї" з огляду на науковий характер бібліотеки, не можна займати ся нїчим иншим, крім наукової роботи; крім того не вільно курити, голосно говорити, проходжувати ся по салї, взагалї як небудь заколочувати потрібний спокій.

§. 8.

До бібліотечної канцелярії, в якій поміщений катальог і підручна бібліотека, а також до заль, де містять ся книжки, чужим вступ, без спеціяльного дозволу бібліотечного урядника, заборонений.

§. 9.

Карткового катальога не можна переглядати під ніякою умовою ні в „Науковій робітні", ні в бібліотечній канцелярії; за спеціяльним дозволом бібліотечного урядника можна переглядати тільки інвентарні книги бібліотеки.

§. 10.

Управа Бібліотеки має право при визичуваню книжок до дому зажадати: 1) поруки дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка, або члена Виділу; або 2) кавції в пересічній висоті 10 корон.

§. 11.

В тій ціли видає бібліотечний урядник: ad 1) друкований бланкет (поруку), яку ручитель має підписати власноручно; ad 2) поквітоване. Порука важна взагалі на 1 рік; для студентів на 1 курс.

§ 12.

До дому не видаєть ся з Бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка більше як 2 твори або 4 томи, навіть се число може бібліотечний урядник зредукувати, коли ходить про дорогі видання.

§. 13.

Хто зичить книжку, а також той, хто дає поруку, відповідає вповні за її евентуальне знищене (знищене оправи, карток, ілюстрацій і т. д.), хиба що при визичуваню записав се ушкоджене на реверсі в рубриці: стан твору.

§. 14.

Книжки зичить ся найдовше на 1 місяць. Коли хто хоче затримати книжку довше, повинен на 2 дні перед терміном

віддана просити у бібл. урядника прольонґату. Коли до сього часу ніхто инший не жадав сеї книжки, бібл. урядник продовжує термін найвисше на місяць; в противнім разї треба книжку без проволоки звернути.

§. 15.

В разї потреби бібліотечна Управа може зажадати звороту визиченої книжки також перед упливом терміну.

§. 16.

Хто не зверне позиченої книжки в назначенім терміні (§. 14), або на жадане Управи (§. 15), або не постарає ся о прольонґату, дістане урґенс почтою, за який при звороті книжки має заплатити 25 сот. Коли урґований не зверне до 8 днів жаданої книжки, дістане другий урґенс окремим післанцем, за який має заплатити йому 50 сот. Коли протягом 8 днів по отриманю другого урґенсу не зверне позичених книжок, Управа Бібліотеки купить нові примірники згаданих книжок, о скільки вони є ще в книгарській продажі, на кошт зложеної кавції, або поручить відібране книжок ц. к. Поліції, зглядно ц. к. Судови. В сїм останнїм випадку тратить дотична особа взагалї право визичати книжки з бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка. Дістати се право на ново можна тільки за спеціяльною ухвалою Видїлу Наукового Товариства ім. Шевченка.

§. 17.

Хто зичить книжки з бібліотеки, має про кожду зміну свойого адресу повідомити бібл. Управу; в противнім разї буде обмежений в праві користуваня бібліотекою на протяг $^1/_2$—1 року, зглядно втратить взагалї згадане право.

Справоздане з Музея

за час від 1 січня до 30 цвітня 1909 р.

На самім початку року докінчено катальоґоване археольоґічного відділу Музея. До вписаних давнійше 1030 чисел прийшло ще 310 чисел, так що з кінцем цвітня числив археольоґічний відділ Музея 1340 чисел.

В сім часі вплинули такі жертви:

Д. М. Біляшевський з Київа передав через проф. Мих. Грушевського до Музея Наукового Товариства:

I. Дві камяні політеровані сокири.

Один ніж з кременя.

Долото з кременя.

Відбивач.

Відщепка з кременя.

(Усї сї річи походять із Новоградволинського та Луцького повіту Волинської ґубернії).

II. Колекцію металевих і камяних хрестів і енколпіонів (усього 28 штук) з Поділя і Київщини.

Від д. О. Роздольського одержав музей колекцію галицьких писанок (197 писанок).

На черзї тепер стоїть впорядковане етноґрафічного відділу Музея й скатальоґоване досить численної й ріжнородної колекції писанок.

М. Залїзняк.

Товариства й інституції,

що приступили до обміну виданями.

Београд. Управа државне статистике.

Berlin. Internationale Vereinigung für vergleichende Rechtswissenschaft und Volkswirtschaftslehre.

Breslau. Schlesische Gesellschaft für vaterländische Cultur.

Warszawa. Redakcja „Przeglądu Filozoficznego".

Warszawa. Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Wien. Gesellschaft für Sammlung und Conservirung von Kunst- und historischen Denkmälern des Judenthums.

Wien. Präsidium des Abgeordneteahauses des Reichsrathes.

Wien. Seminar für osteuropäische Geschichte an der k. k. Universität Wien.

Wien. K. k. Statistische Zentral-Kommission.

Wien. Vereinigung der österreichischen Richter.

Wien. K. k. Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik.

Wien. K. k. Zentral-Kommission für Kunst- und hist. Denkmale.

Wilno. Towarzystwo przyjaciół nauk.

Włocławek. Seminaryum Duchowne.

Воронежъ. Редак. журн. „Филологическія Записки".

Göttingen. Königliche Gesellschaft der Wissenschaften.

Kraków. Redakcya „Przeglądu Powszechnego".

Leipzig. Städtisches Museum für Völkerkunde.

Львів. Общество им. Мих. Качковского.

Львів. Редакція: „Gazety Lwowskiej“.
„Przewodnika naukowo-literackiego“.
„Народної Часописи“.

Львів. Redakcya „Museum“.

Mantova. R. Accademia Virgiliana.

Москва. Редакція журнала „Хирургія“.

Москва. Редакція Записокъ Русскаго Техническаго Общества.

New-York. Редакція часоп. „Свѣтъ“.

Ново-Александрія. Редакція „Ежегодника по геологіи и минералогіи Россіи“.

Перемишль. Редакція „Перемиського Вістника“.

СПетербургъ. Біологическая Лабораторія.

СПетербургъ. Редакція журнала „Вѣстникъ общественной гигіены, судебной и практической медицины“.

СПетербургъ. Редакція „Славянскихъ Извѣстій“.

Сергіевъ Посадъ. Редакція „Богословскаго Вѣстника“.

София. Археографската комисия при министерство на народната просвѣта.

Стрий. „Господар і Промисловець“.

Urbana. University of Illinoris Library.

Firenze. R. Accademia della Crusca.

Харьковъ. Харьковское Математическое Общество.

Нові виданя Товариства.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присьвячена передовсїм українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Р. XVIII. Р. 1909, кн. I. T. LXXXVII. Львів, 1909. Ст. 258, 8⁰. Цїна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому ст. 3—4. — 2. Виговщина і Гадяцький трактат, написав Василь Герасимчук (далї буде) ст. 5 36. — 3. Ґенерал артилерії в. кн. Руського (З архива Немиричів), подав Вячеслав Липинський ст. 37—47. — 4. До біоґрафії і писань Івана з Вишнї, подав Василь Щурат ст. 48—63. — 5. Кілька документів з Гуцульщини з другої половини XVIII столїтя, подав Осип Маковей, ст. 64-69. — 6. Українські драматичні вистави в Галичинї, подав Михайло Возняк (конець буде) ст. 70--91. — 7. Miscellanea: а) Пригода сумських козаків у Львові з епископом Шумлянським (1685 р.) под. Ів. Джиджора; б) До статї М. Зубрицького „Урядові заходи против холери в р. 1831“, под. Ів. Созанський; в) Лист Ксенофонта Климковича до Марка Вовчка, под. В. Доманицький ст. 92-101. — 8. Наукова хронїка: Етноґрафія в західно европейських часописях за р. 1906, огляд Зенона Кузелї (докінчене, реєстр обговорених часописей на с. 159) ст. 102—165. — 9. Бібліоґрафія (рецензії та справозданя, зміст на ст. 216) ст. 166—217. — 10. Показчик до тт. LXXXI - LXXXVI Записок Наукового Товариства імени Шевченка (річник XVII) ст. 218-232. — 11. Зміст тт. I - LXXXVI Записок (по нїмецьки) ст. 233—246. — 12. Оголошеня ст. 247—248.

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Наукова часопись, присьвячена передовсїм українській історії, фільольоґії й етноґрафії, виходить у Львові що два місяці під редакцією М. Грушевського. Р. XVIII. Р. 1909, кн. II. T. LXXXVIII. Львів, 1909. Ст. 244. 8⁰. Цїна 3 кор. Зміст: 1. Зміст тому ст.

3—4. — 2. Студії з історії церковної унії, написав Богдан Бучинський: II. Митр. Григорій ст. 5—22. — 3. Виговщина і Гадяцький трактат, написав Василь Герасимчук: III. Бунт Пушкара (далі буде) ст. 23—50. — 4. Українські драматичні вистави в Галичині в першій половині XIX століття (Замітки й матеріяли), подав Михайло Возняк (докінчене) ст. 51—93. — 5. Причинки до історії 1848 р., подав Іван Франко ст. 94—117. — 6. Причинки до історії руського духовенства в Галичині від 1820 до 1853 р., подав Михайло Зубрицький ст. 118—150. — 7. Miscellanea: а) Угро-руський співанник Івана Грядилевича, под. В. Гнатюк; б) Панщинні повинности у Верховині, под. Т. Ревакович; в) До історії видання Номисової збірки: „Українські приказки, прислівя і таке инше", Спб., 1864, под. М. Возняк ст. 151—180. — 9. Наукова хроніка: Нові видання по бібліографії українсько-білоруських стародруків, под. Іван Кревецький ст. 181—197. — 9. Бібліографія (рецензії та справоздання, зміст на с. 242) ст. 198—243. — 10. Оголошення ст. 244.

Збірник фільольоґічної секції Наукового Товариства імени Шевченка. Т. XI і XII. Кореспонденція Якова Головацького в лїтах 1835—49. Видав Др. Кирило Студинський. У Львові, 1909. Ст. II+CXXXVIII+463, 8⁰. Ціна 6 кор. Зміст: Передмова, ст. I—II. — Др. Кирило Студинський, Причинки до історії культурного житя Галицької Руси в лїтах 1833—47, ст. I—CXXXVIII. — Кореспонденція, стор. 1—463.

Збірник математично-природописно-лїкарської секциї Наукового Товариства імени Шевченка. Т. XII. Під редакцією Ів. Верхратського, дра В. Левицького і дра С. Рудницького у Львові. 1908. Ст. 306, 8⁰. Ціна 5 кор. Зміст: 1. Іван Верхратський. Нові знадоби до номенклятури і термінольоґії природописної, народної, 1—84. — 2. Др. Юліян Гірняк. Про вплив синхронїчної зміни концентрациї на хід мономолекулярної реакциї, 1—14. — 3. Др. Юлїян Гірняк. Про періодичні хемічні реакції, ст. 1—8. — 4. Др. Стефан Рудницький. Начерк ґеоґрафічної термінольоґії, ст. 1—151. — 5. Др. Володимир Левицький. Клим Глїбовицький (згадка посмертна), ст. 1—6. — 6. Бібліоґрафія і хроніка математично-фізична, 1—41.

Студії з поля суспільних наук і статистики. Видає статистична комісія Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. I, під

редакцією М. Грушевського. У Львові, 1909. Ст. X+218, 8⁰. Ціна 3 кор. Зміст: 1. Михайло Грушевський, Наше видавництво, ст. VII -X. — 2. Василь Панейко, З історії й теорії статистики, 1—16. — 3. Станислав Дністряньский, Національна статистика, ст. 17—64. -- 4. Володимир Охримович, З поля національної статистики Галичини, ст. 65—160. 5. М. Гехтер, До історії робочого класу на Вкраїні російській, ст. 161—195. — 6. М. Гехтер, Земська статистика про зарібну платню в сїльскім господарстві лївобережної України, 196—204. — 7. Ст. Витвицький, Економічні відносини в селї „Старі Богородчани", ст. 205 218. Українсько-руський архив т. IV. Збірник фільольоґічної секції т. XI—XII.

Українсько-руський Архив. Видав історично-фільософічна секція Наукового Товариства ім. Шевченка. Т. IV. Матеріяли до історії галицько-руського шкільництва XVIII і XIX вв. Видані під редакцією Стефана Томашівського. У Львові, 1909. Ст. VIII—200, 8⁰. Ціна 3 кор. Зміст: Вступ, ст. V—VII. — I. Іляріон Свєнціцкий, Шкільна освіта духовних кандидатів в рр 1756—1788, ст. 1—9. — II. Юрій Кміт, Народна сільська школа в Галичині в рр. 1810—1824, ст. 10—101. — III. Стефан Томашівський, Стан парохіяльних шкіл в Кізлівськім деканаті, львівської епархії в рр. 1819—1827, ст. 102—110. — IV. Юрій Кміт, Підручник методики Івана Лаврівського (1837), ст. 111—150. — V. Стефан Томашівський, Стан парохіяльних шкіл в бережанськім деканаті львівської епархії в рр. 1843—1848, ст. 151—174. — VI. Іван Кревецький, Матеріяли до історії українського народнього шкільництва в Галичині в 1830—1850 рр., ст. 175—191. — Зміст книжки, ст. 193—200.

Хроніка Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Р. 1908. Вип. IV. Ч. 36. Справоздання за місяці: вересень-грудень. Львів, 1909. Ст. 44, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Засїдання Видїлу. — Засїдання секцій — (Б. Бучинський — Студії з історії церковної унії. В. Панейко — Про національні відносини в Галичині. М. Гехтер — Земська статистика про зарібну платню в сїльскім господарстві лївобережної України. Др. В. Охримович — З поля національної статистики Галичини. Уваги над ріжницями і перемінами в національнім складї галицької людности. С. Витвицький — Економічні відносини в селї Малі Богородчани. Ол. Грушевський — З історії сорокових років.

П. П. Куліша: Україна. Др. З. Кузеля — Етноґрафія в західно-европейських часописях за р. 1906. В. Панейко — З історії і теорії статистики. Ів. Джиджора — Матеріяли московського „Архива министерства юстиції" до історії гетьманщини. Др. С. Дністрянський — Національна статистика. Др. І. Франко — Еміль Коритко, забутий славянський етноґраф. М. Гехтер — До історії робітничої кляси на російській Україні. Ів. Верхратський — Нові знадоби номенклятури і термінольоґії природописної народної. Др. Ю. Гірняк — Про періодичні хемічні реакції. Др. Ів. Раковський — Astacus Dybowskii. Др. С. Рудницький — Ґеоґрафічна термінольоґія) — Засїданя комісій. — Олександер Грушевський: Плян виданя актів з внутрішньої історії Гетьманщини. — Справоздане з етноґрафічної екскурзії. — Участь Товариства в ювилею „Просвіти". — Справоздане з бібліотеки. — Справоздане з музея. — Нові виданя Товариства.

Хроніка Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Р. 1909. Вип. І. Ч. 37. Справоздане за 1908 р. Львів, 1909. Ст. 62, 8⁰. Ціна 2 кор. Зміст: Діяльність Виділу. — Діяльність секцій і комісій. — Наукові виданя. — Члени Товариства: Почесні члени. Дійсні члени. Члени основателї. Звичайні члени. — Члени комісій. — Заряд Товариства. — Інституції, що обмінювали ся виданями з Товариством. — Стан бібліотеки. — Рахунок наукових видань. — Касове справоздане.

Chronik der ukrainischen Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg. Heft II. Jahrgang 1908. N. 34. Bericht für die Monate: Jänner-April. Львів, 1909. Ст. 26, 8⁰. Ціна 30 сот. Зміст: Sitzungen des Ausschusses. — Sitzungen der Sektionen (Mich. Wosnjak — Aus Rudolf Moch's Briefwechsel. K. Šyroćkyj — Die Grabkreuze in der Ukraine. V. Domanyćkyj und V. Łypynškyj — Danyło Bratkovškyj, sozialer Schriftsteller aus dem Ende des XVII Jhs. Dr. St. Tomašivškyj — A. Petrov's Studien auf dem Gebiete der Geschichte der ungarischen Rusj. Mich. Hruševškyj — Mykoła Daškevyč (Nekrolog). J. Kmit und Vol. Łevynškyj — Hochzeiten der Bojken in Hvisdeć (Bez. Turka) und in Dobrohostiv (Bez. Drohobyč). Dr. Z. Kusela — Bojkenhochzeit in Łavočne (Bez. Stryj). Mich. Hruševškyj — Dem Andenken Vołodymyr Antonovyč's. Dr. Theodor Vovk — Anthropometrische Forschungen unter der ukrainischen Bevölkerung Galiziens, der

Bukovina und Ungarns. Vass. Domanyćkyj — Unbekannte Dichtungen des Mönchs Kłymentij aus dem Anfang des XVIII. Jhs. Dr. Vass. Ščurat — Die Krasnopušča Legende über Ivan Sobiskyj. Jar. Hordynśkyj — Michaelis travestierte Aeneis. Mich. Vosnjak — Orthographisches Projekt des Ivan Žukiqśkyj auf dem Kongress der „ruthenischen Gelehrten"). — Sitzungen der Kommissionen. Die Anteilnahme per Gesellschaft an der Jubiläumsfeier der M. Sańkovećka. — Bibliotheksbericht. — Bericht über den Stand des Museums. — Neue Publikationen der Gesellschaft.

Відбитки.

Ґенерал артилерії в. кн. Русього (з архива Немиричів). Подав Вяч. Липиньский. (Відбитка з LXXXVII. „Записок".) Львів. 1909. Ст. 12, 8⁰. Ціна 25 сот.

До біоґрафії і писань Івана з Вишні. Подав Др. Василь Щурат. (Відбитка з LXXXVII т. „Записок"). Львів, 1909. Ст. 16, 8⁰. Ціна 35 сот.

Кілька документів з Гуцульщини з другої половини XVIII ст. Подав Др. Ос. Маковей. (Відбитка з LXXXVII „Записок") Львів 1909. Ст. 6, 8⁰. Ціна 15 сот.

Українські драматичні вистави в Галичині в першій половині XIX столітя. Замітки й матеріяли. Подав Мих. Возняк. (Відбитка з LXXXVII—LXXXVIII „Записок"). Львів, 1909. Ст. 64, 8⁰. Ціна 1·30 кор.

Причинки до історії 1848 р. Подав др. Ів. Франко. (Відбитка з LXXXVIII т. „Записок"). Львів, 1909. Ст. 24, 8⁰. Ціна 50 сот.

Причинки до історії духовенства в Галичині від 1820—1853 р. Подав Мих. Зубрицький. (Відбитка з LXXXVIII т. „Записок"). Львів, 1909. Ст. 34, 8⁰. Ціна 70 сот.

Др. Кирило Студинський. Причинки до історії культурного житя Галицької Руси в лїтах 1833—47. (Відбитка з „Збірника фільольоґічної секції", тт. XI—II) У Львові, 1909 Ст. CXXXVIII, 8⁰. Ціна 3 кор.

Іван Верхратский. Нові знадоби до номенклятури і термінольоґії природописної народної. (Відбитка зі „Збірника мат. прир. лїк. секциї", т. XII), Львів. 1909. Ст. 84, 8⁰. Ціна 1·70 кор.

Про вплив синхронїчної зміни концентрациї на хід мономолекулярної реакциї. Написав др. Юл. Гірняк. (Відбитка зі

„Збірника мат. прир. лік. секциї", т. XII.) Львів, 1909. Ст. 14, 8⁰. Ціна 30 сот.

Про періодичні хемічні реакциї. Написав др. Юл. Гірняк. (Відбитка зі „Збірника мат. прир. лік. секциї, т. XII. Львів, 1909. Ст. 8, 8⁰. Ціна 15 сот.

Начерк ґеоґрафічної термінольоґії. Написав др. Ст. Рудницький. (Відбитка зі »Збірника мат. прир. лік. секциї", т. XII. Львів, 1909. Ст. 152, 8⁰. Ціна 3·00 кор.

Василь Панейко. З історії й теорії статистики. (Відбитка зі „Студій", т. I). Львів, 1908. Ст. 16, 8⁰. Ціна 35 сот.

Станїслав Днїстрянський. Національна статистика. (Відбитка зі „Студій", т. I). Львів, 1909. Ст. 48, 8⁰. Ціна 1 кор.

Волод. Охримович. З поля національної статистики Галичини. (Відбитка зі „Студій", т. I). Львів, 1909. Ст. 96, 8⁰. Ціна 2 кор.

М. Гехтер. До історії робочого класу на Вкраїні російській. (Відбитка зі „Студій", т. I). Львів, 1909. Ст. 36, 8⁰. Ціна 70 сот.

М. Гехтер. Земська статистика про зарібну платню в сїльськім господарстві лївобережної України. (Відбитка зі „Студій", т. I.) Львів, 1909. Ст. 10, 8⁰. Ціна 20 сот.

Ст. Витвицький. Економічні відносини в селї „Старі Богородчани". (Відбитка зі „Студій", т. I.) Львів, 1909. Ст. 14, 8⁰. Ціна 30 сот.
